ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΟΣΧΑ

Ἐδημοσιεύθησαν ἔγγραφα γιὰ τὴν ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῆς Ρωσίας κατὰ τὸν 19ο αἰῶνα

ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

ΜΟΣΧΑ ('Ιδ. 'Υπ.). Κυκλοφόρησε ὁ 10ος τόμος (2ος τόμος τῆς Β΄ σειρᾶς) τοῦ κεφαλαιώδους ἔργου τῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ τὴν ἔκδοση διπλωματικῶν αὐθεντικῶν καὶ ἐπισήμων κειμένων τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως, μὲ τὸν τίτλο «Ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῆς Ρωσίας κατὰ τὸν 19 καὶ στὶς ἀρχὲς τοῦ 20 αἰῶνα». Στὸν τόμο αὐτὸν δημοσιεύονται γιὰ πρώτη φορὰ 209 αὐθεντικὰ καὶ ἐπίσημα κείμενα τῆς περιόδου Ὀκτώβρης 1817 — Ἀπρίλης 1819, ἐπίσης 115 περιληπτικὲς παραπομπὲς σὲ κείμενα ποὺ εἶχαν ἐκδοθεῖ πρωτύτερα, καθὼς καὶ πάνω ἀπὸ 300 σχόλια, ποὺ ἔχουν συνταχθεῖ κατὰ κανόνα βάσει στοιχείων, δανεισμένων ἀπὸ τὰ ἐπίσημα ἀρχεῖα.

Τὸ ὑλικὸ τοῦ τόμου ἐπιτρέπει στὸν ἀναγνώστη νὰ παρακολουθήσει τὶς σπουδαιότερες τάσεις στὴ διεθνῆ κατάσταση καὶ στὴν πολιτικὴ τῶν κρατῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ συγκεκριμένα:

—Τὴν προσπάθειαν τῶν κυβερνήσεων τῆς Ρωσίας καὶ ἄλλων χωρῶν νὰ διατηρήσουν καὶ νὰ παγιώσουν, στηριζόμενες στὶς ἀποφάσεις τοῦ Συνεδρίου τοῦ Ἄαχεν, τὸ πολιτικὸ σύστημα ποὺ εἶχεν ἱδρυθεῖ στὴν Εὐρώπη ἀπὸ τὴ Δεύτερη Εἰρήνη τῶν Παρισίων καὶ ἀπὸ τὸ Συνέδριο τῆς Βιέννης τοῦ 1815.

—Τὴν πρόθεση τῶν κυρίων μελῶν τῆς Τετραπλῆς καὶ τῆς Ἱερᾶς Συμμαχίας, καθὼς καὶ ἄλλων κρατῶν νὰ καταπνίξουν τὶς φιλελεύθερες καὶ ἐπαναστατικὲς ἐκδηλώσεις ποὺ εἶχαν σημειώσει ἔξαψη, στὴ Δυτικὴ Εὐρώπη καὶ στὴ Λατινικὴ Ἀμερική.

—Τὴ συνδρομὴ τῆς Ρωσίας στὴν ταχύτερη δυνατὴ ἀποκατάσταση τῆς Γαλλίας σὲ ὅλα της τὰ δικαιώματα, σὰν μεγάλου εὐρωπαϊκοῦ κράτους.

—Τὴν ἐφαρμογὴ ἀπὸ τὴν κυβέρνηση τῆς Ρωσίας τῆς συμφωνημένης μὲ τὴν Αὐστρία πολιτικῆς, κατὰ τὸν διακανονισμὸ τῶν ἐδαφικῶν διαφορῶν μεταξὺ τῶ γερμανικῶν κρατῶν, τὴν ὑποστήριξη ἀπὸ αὐτὴν τῶν συμφερόντων τοῦ Μπάντεν, τῆς Βυρτεμβέργης, καὶ τῆς Βαυαρίας, τὸ ἐνδιαφέρον της γιὰ τὴ διατήρηση στὴν Πρωσσία τῶν θέσεών της ποὺ νὰ τῆς ἐπιτρέπουν ν' ἀσκεῖ τὴν ἐπιρροὴ της σ' αὐτὴ τὴ χώρα καὶ μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ν' ἀντισταθμίζει τὴν αὐστριακὴ ἡγεμονία στὴ Γερμανία.

—Τὶς ἀντιθέσεις μεταξὺ Ρωσίας, Ἀγγλίας, καὶ Αὐστρίας στὸ θέμα τῶν εὐρωπαϊκῶν ὑποθέσεων, τῶν σχέσεων μὲ τὴν Τουρκία, τὸ Ἰράν, τὰ Βαλκάνια.

—Τὴν ἐπιδίωξη τῆς Τουρκίας νὰ πετύχει συνεννόηση μὲ τὴν Ἀγγλία, τὴν Ἱσπανία καὶ μὲ ἄλλα κράτη, σχετικὰ μὲ τὴ λήψη ἀποτελεσματικῶν μέτρων γιὰ τὴν καταστολὴ τοῦ δουλεμπορίου καὶ τῆς πειρατείας στὴ Μεσόγειο θάλασσα.

—Τὴν ἐπιθυμία τῆς Ρωσίας νὰ ἀπέχει ἀπὸ τὴν ἔνοπλη ἐπέμβαση στὶς ὑποθέσεις τῶν ξεσηκωμένων ἱσπανικῶν ἀποικιῶν τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς.

Ἕνα μεγάλο τμῆμα τοῦ τόμου ἀφιερώνεται στὴν περιγραφὴ τῶν σχέσεων τῆς Ρωσίας μὲ τὴν Ἀγγλία, τὴ Γαλλία, τὶς Ἡ.Π.Α., τὴν Αὐστρία, τὴν Πρωσσία, τὴν Ἱσπανία, τὴν Πορτογαλία, τὴν Τουρκία, τὸ Ἰράν, τὰ γερμανικὰ καὶ τὰ ἰταλικὰ κράτη καθὼς καὶ τῶν δεσμῶν της μὲ τὴν Κίνα καὶ τὰ χανάτα τῆς Μέσης Ἀσίας.

Στὰ σχετικὰ αὐθεντικὰ κείμενα ἀπεικονίζεται ἡ ἐπίδραση ποὺ εἶχε ἀσκήσει ἡ οἰκονομικὴ καὶ ἡ πολιτικὴ κατάσταση τῆς Ρωσίας πάνω στὴν ἐξωτερική της πολιτική, ἐξετάζονται οἱ ἐξωτερικὲς ἐμπορικὲς σχέσεις καὶ τὰ οἰκονομικὰ προβλήματα ποὺ εἶχαν ἀνακύψει κατὰ τὴν κατάρτιση τοῦ νέου τελωνειακοῦ δασμολογίου τῆς Ρωσίας, καθὼς καὶ κατὰ τὴν σύνταξη τῶν συμβάσεων γιὰ τοὺς ὅρους ἐμπορείας στὰ πρώην πολωνικὰ ἐδάφη ποὺ ἐνσωματώθηκαν τότε στὴ Ρωσία, στὴν Αὐστρία καὶ στὴν Πρωσσία.

Σπουδαία ἐπιστημονικὴ σημασία ἔχουν τὰ ἐπίσημα κείμενα ποὺ ἀφοροῦν τὶς ρωσοτουρκικὲς σχέσεις καὶ τὴν προστασία ποὺ παρεῖχε ἡ Ρωσία στοὺς λαοὺς τῆς Βαλκανικῆς Χερσονήσου, οἱ ὁποῖοι ζοῦσαν κάτω ἀπὸ τουρκικὴ κυριαρχία. Στὰ κείμενα αὐτὰ καθρεφτίζονται οἱ διαφωνίες μὲ τὴν Τουρκία ἐξαιτίας τῆς ἐρμηνείας ὡρισμένων ἄρθρων τῆς συνθήκης εἰρήνης τοῦ Βουκουρεστίου καὶ οἱ προτάσεις τῆς ρωσικῆς κυβέρνησης γιὰ τὴ ρύθμισή τους μὲ εἰρηνικὰ μέσα. Μιὰ σειρὰ κείμενα ἀφοροῦν τὴ δραστηριότητα τῆς Ρωσοαμερικανικῆς ἑταιρίας στὸ δόρειο τμῆμα τοῦ Εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ.

Ὁ 10ος τόμος, ὅπως καὶ οἱ προηγούμενοι, εἶναι ἐφωδιασμένος μὲ λεπτομερῆ εὐρετήρια — ἀντικειμένων, ὀνομάτων, γεωγραφικὰ καὶ βιβλιογραφικά. Τὰ αὐθεντικὰ καὶ ἐπίσημα κείμενα ποὺ περιέχονται σ' αὐτὸν ἔχουν μεγάλην ἐπιστημονικὴν καὶ ἱστορικὴν ἀξίαν καὶ θὰ ἀποτελέσουν ἀναντικατάστατη πηγὴ γιὰ θέματα ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς Ρωσίας καὶ τῶν κρατῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ, καθὼς καὶ γιὰ θέματα διεθνῶν σχέσεων τοῦ πρώτου μισοῦ τοῦ 19ου αἰῶνα.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΜΕΤΑΞΥ ΠΑΤΡΩΝ — ΣΑΜΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΩΣ

ΕΚ ΠΑΤΡΩΝ	ΕΚ ΣΑΜΗΣ
ΔΕΥΤΕΡΑ	
11.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ (ΟΧΛΗΡΑ)	09.00 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ
13.30 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ (καὶ ΚΕΡΚΥΡΑ)	16.15 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
ΤΡΙΤΗ	
11.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	09.00 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ
13.30 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ (καὶ ΙΘΑΚΗΝ)	16.15 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
20.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	
ΤΕΤΑΡΤΗ	
13.30 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ	09.00 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ
ΠΕΜΠΤΗ	
13.30 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ (ΙΘΑΚΗ)	09.00 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	
11.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	07.00 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
13.30 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ	09.00 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ
	16.15 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
ΣΑΒΒΑΤΟ	
11.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	09.00 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ
13.30 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ (καὶ ΙΘΑΚΗΝ)	16.15 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ	
11.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	09.00 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ
13.30 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ	16.15 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ Κ. ΤΣΙΜΑΡΑ
ΤΗΛΕΦ. 277-783 & 270-948

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ Ο.Σ.Ε. - Κ.Τ.Ε.Λ.

ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ Ο.Σ.Ε.

ΔΙ' ΑΘΗΝΑΣ: 5,20, 6, 6.30, 7, 7.30, 8, 9, 9,45, 10.30, 11,15 12.00, 12.45, 13.30, 14.15 15.00, 15.45, 16.30, 17.20, 17. 45, 18.30, 19.15, 20.15, 21.00.

ΔΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ: 7.00 μέσῳ Ἀθηνῶν, 9.30 μέσῳ Ρίου, 17.30 μέσῳ Ἀθηνῶν.

ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ Κ.Τ.Ε.Λ.

ΓΡΑΜΜΗΣ ΠΑΤΡΩΝ ΑΘΗΝΩΝ. Ἐκ Πατρῶν: 5.30, 6.45, 8, 9, 10, 11.30, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19.45, 21.15. Ἐξ Ἀθηνῶν: 6.30, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19.30, 21.

ΓΡΑΜΜΗΣ ΠΑΤΡΩΝ — ΑΧΑΪΑΣ — ΠΥΡΓΟΥ. Ἐκ Πατρῶν 5.45, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 17, 18, 30, 20.

ΓΡΑΜΜΗΣ ΠΑΤΡΩΝ — ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ. Ἐκ Πατρῶν: 7, 7.10, 14 Ἐκ Τριπόλεως: 7, 15.

Ἐκ Πατρῶν: Διὰ Καλάβρυτα 5. 45, 7.10, 10, 13.10, 15.30. Διὰ Δάφνην 10.

ΓΡΑΜΜΗΣ ΠΑΤΡΩΝ — ΑΙΓΙΟΥ: 5.45, 7,30, 8.35, 9.35, 10. 35, 11.35, 12.05, 12.30, 13.05 13.35, 14.15, 15.15, 16.05, 17 05, 18.05, 19.05, 20.05. Ἐξ Αἰγίου: 6.15, 6.50, 7.30, 8.30, 9. 15, 10, 11, 12, 12.30, 13, 14.05, 15, 16, 17, 18, 19, 20.05.

ΣΤΗΝ ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑ ΚΑΙ ΙΘΑΚΗ
ΜΕ ΤΟ
C)F "ΕΛΛΗ"
ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑ—ΠΛΗΡΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ—ΑΝΕΣΗ
Ἀναχωρεῖ ἐκ Πατρῶν διὰ
ΣΑΜΗΝ
Καθημερινῶς πλὴν ΔΕΥΤΕΡΑΣ καὶ ὥραν 12.45
ΔΙ' ΙΘΑΚΗΝ
Ἑκάστην ΤΕΤΑΡΤΗΝ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ, ΚΥΡΙΑΚΗΝ καὶ ὥραν 12.45
Πληροφορίαι τηλ. 277-676, 277-776 & 271-038

ΕΛΛΑΣ-ΙΤΑΛΙΑ
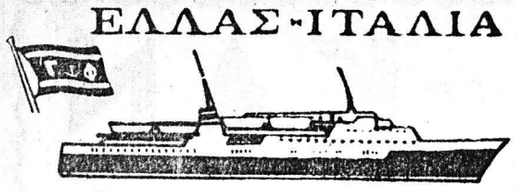
ΦΕΡΡΥ ΜΠΩΤ „ΓΕΩΡΓΙΟΣ"
4.000 ΤΟΝΝΩΝ
Ἀναχωρήσεις ἐκ Πατρῶν διὰ Μπρίντιζι ἑκάστην Τρίτην, Πέμπτην, Σάββατον καὶ ὥραν 9.30 μ.μ.
10% ΕΚΠΤΩΣΙΣ εἰς τὰ εἰσιτήρια ἀλλέ—ρετοὺρ
Πληροφορίαι καὶ εἰσιτήρια εἰς ἅπαντα τὰ γραφεῖα ταξιδίων
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ
ΑΔΕΛΦΩΝ ΙΓΓΛΕΣΗ
Ὀθ. Ἀμαλίας 12, τηλ. 277.776, 277.676, 277.151

Ο ΙΑΤΡΟΣ
ΚΩΝ. Χ. ΓΑΛΑΡΙΩΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΟΣ — ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ
Δι' ἀναπνευστικὰ βρογχολογικὰ καὶ ἀλλεργιτικὰ ἔλεγχον τῶν πνευμόνων ἐπὶ συνεντεύξει
Διδάκτωρ τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, δέχεται εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Γερακωστοπούλου—Κανακάρη 143 τηλ. 271—322 Ἰατρεῖον του
ΤΗΛΕΦ. 222-161 καὶ οἰκίας 220-291

«Η ΚΟΛΑΣΜΕΝΗ ΜΗΧΑΝΗ»

Ἐγκεφαλογράφημα δημιουργεῖ προβλήματα

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΑΠΟ ΟΣΑ ΛΥΝΕΙ

ΡΩΜΗ. Τὸ ἐγκεφαλογράφημα εἶναι κάτι τὸ χρήσιμο γιὰ τὴν ἰατρικὴ καὶ γιὰ τὴν ὑγεία μας; Σήμερα ἕνα τμῆμα τῆς ἰστορικῆς ἐπιστήμης κατηγορεῖ τὸ ἐγκεφαλογράφημα, οἱ καταγγελίες ὅμως αὐτές, σπάνια φτάνουν μέχρι τὸ πλατὺ κοινό. Τὴν ἀρχὴ ἔκανε ὁ Ἄγγλος Ντένις Οὐίλλιαμς, τοῦ Ἐθνικοῦ Νοσοκομείου Νευρικῶν Ἀσθενειῶν, χαρακτηρίζοντάς το σὰν ἕνα ἐπεριωρισμένο θέμα γιὰ περιωρισμένους ἐγκεφάλους». Στὴν συνέχεια τὸ ζήτημα ἔθιξε ὁ καθηγητὴς Κανεβάρι τοῦ πανεπιστημίου τῆς Μπολώνια: «Τὸ ἐγκεφαλογράφημα εἶναι ἁπλᾶ καὶ μόνον ἕνα βολικὸ μέσο γιὰ τὴν ἀπόκτηση χρημάτων». Ἀπὸ τὸ Παρίσι ὑπερθεμάτισε ἡ διεθνοῦς φήμης νευρολόγος καθηγήτρια Λαιρύ: «Δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀπόδειξη γιὰ τὴν σχέση μεταξὺ ἐπιληψίας καὶ χρησιμοποιήσεως τοῦ ἐγκεφαλογραφήματος.... Συχνὰ οἱ ἐπιληπτικὲς ἀνωμαλίες ἐξαφανίζονται μὲ τὴν διακοπὴ τῆς θεραπείας....».

Τελευταῖα οἱ κατηγορίες ξεκίνησαν ἀπὸ τὸν καθηγητὴ Ἀφφέλε Βιτσιόλι τοῦ πανεπιστημίου τῆς Νάπολης. Ὁ φάκελλος σὲ βάρος τοῦ ἐγκεφαλογραφήματος εἶναι μεγάλος. Μὲ τὸν καθηγητὴ Βιτσιόλι συζητήσαμε ἀκριβῶς τὴν χρησιμότητα τοῦ ἠλεκτρογραφήματος, τὰ ὅρια τῶν δυνατοτήτων του καὶ τὶς ζημίες ποὺ μπορεῖ νὰ προκαλέση.

ΕΡ.: Κατηγορήσατε μὲ δριμύτητα κ. καθηγητὰ τὴν «βιομηχανία τοῦ Ἄλφα» (ὁ «ἀριθμὸς Α» εἶναι ὁ κυριώτερος στὸν τομέα τῶν ἐγκεφαλογραφημάτων). Κατηγορεῖτε γενικὰ τὰ ἐγκεφαλογραφήματα ἢ μήπως ὡρισμένες καὶ μόνον πτυχὲς τοῦ θέματος;

ΑΠ.: «Ὁπωσδήποτε μόνον τοὺς ἐκφυλισμοὺς οἱ ὁποῖοι ὅμως ἔνουν μετατροπὴ σὲ κανόνα καὶ δημιουργοῦν κοίση γιὰ ὁλόκληρο αὐτὸ τὸ τμῆμα τῆς ἐπιστήμης. Ἔτσι, ὅλα αὐτὰ ἀνοῖξαν τὸν Χάνς Μπέργκερ, ὁ ὁποῖος ἀνακάλυψε τὴν ἠλεκτρικὴ δραστηριότητα τοῦ ἐγκεφάλου (καὶ τὴν δυνατότητα καταγραφῆς της) καὶ ποὺ ἡ ἀνακάλυψή του ὑπῆρξε σίγουρα ἐπαναστατική. Καὶ ἐνῶ ὁ ἴδιος τὴν συνέκρινα μὲ τὶς ἄλλες τρεῖς μεγάλες «ἐπαναστάσεις» τῶν τελευταίων ἑκατὸ χρόνων: τὴν ἀνακάλυψη τοῦ ὑποσυνείδητου ἀπὸ τὸν Φρόϋντ, τὴν ἀνακάλυψη τοῦ τωξικοῦ ἀγῶνα ποὺ παίζει τὸν ρόλο τοῦ κινητῆρα τῆς ἱστορίας, ἀπὸ τὸν Μὰρξ καὶ τὴν ἀνακάλυψη τῆς πυρηνικῆς ἐνέργειας ἀπὸ τὸν Ἀϊνστάϊν.

»Ἴσως ὅμως, καὶ ἡ ἐπανάσταση τῶν ἐγκεφαλογραφημάτων δὲν μποροῦσε νὰ ξεφύγη ἀπὸ τὴν ἀσθένεια ὅλων τῶν ἐπαναστάσεων: τὴν διαφορά, ἢ ἀκόμη καὶ τὸ χάσμα ἀνάμεσα στὴν ἰδεολογία καὶ τὴν πράξη. Ἔτσι ἡ ψυχαναλυτικὴ ἐπανάσταση μετεμορφώθηκε σὲ βιομηχανία τοῦ ὑποσυνείδητου, ἡ μαρξιστικὴ ἐπανάσταση, ποὺ δημιουργήθηκε γιὰ νὰ δώση τὴν ἐλευθερία στὸν ἄνθρωπο, μᾶς ἔδωσε τὸν σταλινισμὸ καὶ ἡ Χιροσίμα καὶ τὸ Ναγκασάκι ὑπῆρξαν ὁ καρπὸς τῆς ἀτομικῆς ἐπανάστασης».

ΕΡ: Ἡ ἐγκεφαλογραφία, μιὰ καὶ χρησιμοποιεῖτε πολιτικοὺς ὅρους, ὑποφέρει ἀπὸ μία κρίση ποὺ ὑπάρχει μέσα στὸ σύστημα ἢ ἀπὸ μία κρίση τοῦ συστήματος;

ΑΠ: Δὲν νομίζω ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ θεωρήσουμε τὸν Χάνς Μπέργκερ σὰν ὑπεύθυνο γιὰ τὰ ὅσα διαπράττονται σήμερα στὸ ὄνομά του. Ὑπῆρξαν ἐπιστήμονες, ὅπως ὁ δρ. Ὄλαφ Λίππολντ ὁ ὁποῖος σ' ἕνα βιβλίο του ὑποστήριξε ὅτι τὰ κύματα εἶναι «μόνον ἐκφράσεις τῶν μυόνων τοῦ ὀφθαλμοῦ». Ἂν συνέβαινε κάτι τέτοιο, ἂν δηλαδὴ ἡ ἐνέργεια ποὺ καταγράφεται δὲν προερχόταν ἀπὸ τὸν ἐγκέφαλο ἡ κρίση θὰ ἀφοροῦσε «ὁλόκληρο τὸ σύστημα». Οἱ ὑποθέσεις ὅμως ποὺ κάνει ὁ Λίππολντ δεν στέκουν γιὰ λόγους ποὺ δὲν μποροῦμε ἐδῶ νὰ τοὺς ἀναλύσουμε γιατὶ δὲν ὑπάρχει ἀρκετὸς χῶρος. Εἶναι πάντοτε σωστὸ ὅτι μὲ τὸ ἠλεκτρο—ἐγκεφαλογράφημα μετρίεται ἡ σύγχρονη δραστηριότητα ἑνὸς τεραστίου ἀριθμοῦ ἐγκεφαλικῶν οὐδετερονίων. Προσφέρει συνεπῶς χρήσιμα στοιχεῖα γιὰ τὴν ἀξιολόγηση τῆς δραστηριότητας τοῦ ἐγκεφάλου καὶ γιὰ τὸν ἐντοπισμὸ ὡρισμένων ἐκτροπῶν τῆς δραστηριότητας αὐτῆς».

ΤΙ ΦΤΑΙΕΙ

ΕΡ.: Τότε, κ. καθηγητά, τι δικαιολογεῖ τὶς ἐπιστημονικὲς ἐπικρίσεις;

ΑΠ.: Ἡ τεράστια ἀντίθεση, θὰ ἔλεγα, ἀνάμεσα στὴν φτώχεια τῶν τύπων ἠλεκτρικῆς δραστηριότητας ποὺ μποροῦμε νὰ καθορίσουμε μὲ τὸ ἐγκεφαλογράφημα καὶ στὴν ποικιλία τῶν πιθανῶν νοημάτων ποὺ μποροῦν νὰ ἔχουν στὴν ἰστορικὴ διάγνωση. Αὐτὴ ἦταν καὶ ἡ πρώτη καταγγελία ποὺ κάναμε ἤδη ἀπὸ τὸ 1958. Μὲ ἁπλᾶ λόγια, τὸ ἠλεκτροεγκεφαλογράφημα, παρὰ τὶς κατοπινὲς τελειοποιήσεις του, μᾶς παραχωρεῖ ἕναν σχετικὰ περιορισμένο ἀριθμὸ ἐγκεφαλικῶν «σημάτων»: ρυθμοὺς Ἄλφα, Βήτα, Δέλτα κλπ. Καθένας ἀπ' αὐτοὺς ὅμως ταιριάζει σ' ἕναν μεγάλο ἀριθμὸ παθολογιῶν καὶ συχνὰ ἀκόμη καὶ σὲ ὁμαλὲς καταστάσεις. Ξέρουμε πολὺ καλὰ ὅτι ὑπάρχει ἕνα ποσοστὸ «ἐπιληπτικῶν σημείων» καὶ στὰ ὁμαλὰ παιδιά. Ἡ καθηγήτρια Λαιρὺ σημείωσε πολὺ σωστὰ ὅτι ὑπάρχει ἕνα 20% τέτοιων σημείων στὰ παιδιὰ τὰ ὁποῖα ὑποφέρουν ἀπὸ στραβισμὸ καὶ τὰ ὁποῖα ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι γι' αὐτὰ εἶναι ἐπιληπτικά».

ΕΡ.: Ὅλα αὐτὰ μποροῦν νὰ δημιουργήσουν δυσκολίες στὸν γιατρό;

ΑΠ.: «Ὁπωσδήποτε ὄχι στὸν ἱκανὸ γιατρὸ ποὺ αὐτὰ τὰ πράγματα τὰ ξέρει. Οὔτε στὸν ἔμπειρο ἐπιστήμονα ποὺ χρησιμοποιεῖ τὸ ἐγκεφαλογράφημα ἂν εἶναι σχολαστικὸς (ὑπάρχουν καὶ τέτοιοι ἔστω κι' ἂν πρόκειται γιὰ μικρὴ μειοψηφία καὶ ἔστω καὶ ἂν αὐτοὶ ἀκριβῶς ἔχουν καὶ τοὺς λιγώτερους πελάτες). Μὲ ἄλλα λόγια ὅποιος κάνει ἐγκεφαλογραφήματα θὰ πρέπει νὰ γνωρίζει τὰ προβλήματα τοῦ ἀσθενοῦς καὶ γιατὶ πρέπει νὰ γίνει ἡ ἐξέταση καὶ ποιὲς εἶναι οἱ κλινικὲς ὑποψίες».

ΕΡ.: Ἂν ὅμως ὑπάρχουν δισταγμοὶ καὶ ἀδεξιότητες γιὰ τοὺς γιατρούς, τότε θὰ εἶναι μεγαλύτερος οἱ ἀδεξιότητες καὶ γιὰ τοὺς ἀσθενεῖς;

ΑΠ.: «Βεβαίως. Ὁ ἀρρωστος ὅμως, εἶναι αὐτὸς ποὺ χρωστάει γιατὶ οἱ ἐνδείξεις εἶναι πάντοτε θετικές, δηλαδὴ γιατὶ πάντοτε ὑπάρχουν τὰ τυπικὰ σημάδια, τῆς ἀρρώστιας. Καὶ ὑπάρχουν ἀρρωστοι, ποὺ στηρίζονται στὶς ἀρνητικὲς ἐνδείξεις καὶ ἀποροῦν γιατὶ οἱ κρίσεις συνεχίζονται».

ΒΟΗΘΗΤΙΚΟ ΜΕΣΟ

ΕΡ.: Ποιὰ εἶναι ἡ διαγνωστικὴ χρησιμότητα τοῦ μέσου αὐτοῦ ποὺ ἔχει τόσους περιορισμοὺς καὶ ποὺ δημιουργεῖ τόσες ἀμφιβολίες;

ΑΠ.: «Πρόκειται ἀκριβῶς γιὰ βοήθεια πρὸς τὴ διάγνωση καὶ τίποτε περισσότερο. Ἕνα ἀκόμη μέσο κοντὰ σὲ ὅλα τὰ ἄλλα. Τὸ ἐγκεφαλογράφημα ἀξίζει καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ ἀλήθεια — ὅσο ἀξίζει καὶ ὁ γιατρὸς ποὺ θὰ τὸ ἑρμηνεύσει. Ὁ μεγάλος Γάλλος νευρολόγος Κλὼντ Γκρὸ εἶπε: «Τίποτε δὲν ἀπέχει πιὸ πολὺ ἀπὸ τὴν ἀλήθεια, ἀπὸ τὸ νὰ πιστεύουμε ὅτι τὸ ἐγκεφαλογράφημα μόνο τοῦ χρησιμεύει στὴ διάγνωση». Ὁ νευροχειρουργὸς ποὺ θὰ χρησιμοποιήσει τὸ νυστέρι του μέσα σ' ἕναν ἐγκέφαλο στηριζόμενος μόνον στὸ ἐγκεφαλογράφημα θὰ πρέπει νὰ εἶναι τρελλός. Ἔτσι φθάνουμε στὸ συμπέρασμα ὅτι τὰ ἐγκεφαλογραφήματα πρέπει νὰ γίνονται μόνον ἀπὸ ἐξαιρετικοὺς ἐμπειρογνώμονες μὲ τεράστια κλινικὴ πεῖρα καὶ φυσικὰ νὰ ὑπάρχουν οἱ κατάλληλοι ἔλεγχοι. Διαφορετικὰ κινδυνεύει ὁλόκληρη ἡ προστασία. Ὑπάρχει πάντοτε ὁ κίνδυνος ποὺ δημιουργοῦν οἱ βρώμικες συμπαιγνίες μεταξὺ γιατρῶν καὶ εἰδικῶν ἐγκεφαλογραφῶν ἢ μεταξὺ γιατρῶν καὶ ἠλεκτρονικῆς βιομηχανίας. Οἱ συσκευὲς στοιχίζουν. Γίνονται ὅλο καὶ πιὸ ἀεροδυναμικὲς καὶ νομίζω πὼς σύντομα γιὰ νὰ πουληθοῦν θὰ διαφημίζονται καὶ ἀπὸ τὴν τηλεόραση ὅπου θὰ τὶς παρουσιάζει ἡ ἀπαραίτητη ὄμορφη ξανθειά. Ὅσοι, κάνουν ἔξοδα, γιὰ νὰ τὶς ἀγοράσουν θὰ πρέπει νὰ κάνουν ἀπόσβεση καὶ νὰ ἔχουν κέρδος. Συμμαχοῦν λοιπὸν μὲ τοὺς γιατρούς, στοὺς ὁποίους πολλὲς φορὲς δίνουν καὶ τὸ 50% ἀπὸ τὶς εἰσπράξεις καὶ ἡ διαφθορὰ αὐτὴ παρατηρεῖται ἀκόμη καὶ στοὺς ὀργανισμοὺς κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων. Ὅλα αὐτὰ δημιουργοῦν κερδοσκοπίες ποὺ πιστεύω ὅτι μποροῦν νὰ συγκριθοῦν μόνο μὲ τὴ βιομηχανία τῶν ψυχιατρείων. Στὸν τομέα τῶν ἐγκεφαλογραφημάτων ὁ ἄγραφος νόμος ποὺ ἰσχύει εἶναι ὅτι «ἕνα ἀρνητικὸ ἐγκεφαλογράφημα ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν ἀπώλεια ἑνὸς πελάτου», τόσο γιὰ τὸν γιατρὸ ποὺ κάνει τὴν ἐξέταση ὅσο καὶ γιὰ τὸν γιατρὸ ποὺ τὴν πρότεινε. Ἀντίθετα ἕνα «θετικὸ» ἀποτέλεσμα, ἔστω καὶ ἂν δὲν σημαίνει τίποτε, μεταφράζεται σὲ ἰσόβιο εἰσόδημα ἢ τοὐλάχιστον σὲ εἰσόδημα πολλῶν χρόνων. Ὁ ἀσθενὴς ἀναγκάζεται νὰ κάνει πολλὰ ἐγκεφαλογραφήματα γιὰ μεγάλα χρονικὰ διαστήματα».

ΕΡ.: Οἱ καταγγελίες σας κ. καθηγητὰ εἶναι πολὺ σοβαρὲς καὶ θὰ σᾶς κατηγορήσουν γιὰ πρόκλησι σκανδάλου.

«Γιατὶ νὰ θεωρηθῆ σκάνδαλο ἡ καταγγελία ἑνὸς σκανδάλου; Στὸν τομέα τῶν ἐγκεφαλογραφημάτων γίνεται καθημερινὴ σπατάλη τοῦ δημοσίου χρήματος, σὲ βάρος τῆς ὑγείας τῶν ἀσθενῶν, ἐνῶ ταυτόχρονα ἐνισχύεται ἡ ἐπαγγελματικὴ ἀτιμία τῶν γιατρῶν. Νομίζω πὼς θὰ ἦταν μεγαλύτερο σκάνδαλο νὰ τὰ δεχθοῦμε ὅλα καὶ νὰ μείνουμε σιωπηλοί. Εἶναι σίγουρο ὅτι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ γιατροῦ γίνεται βρωμερὸ ὅταν ὁ γιατρὸς θεμελιώνει τὴν εὐημερία του στὶς ἀρρώστιες ἢ καὶ τὸν θάνατο τῶν ἄλλων ἀνθρώπων.

ΜΟΝΩΣΕΙΣ
ΜΟΝΩΖΟΛ
Θερμότητος, ἤχου, ὑγρασίας, ψευδορροφοί, διακοσμητικὰ ὑλικὰ
ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ 36
ΤΗΛ. 220-656, 220-671

Dr ΑΝΔΡΕΑΣ Δ. ΚΑΤΣΑΜΠΑΣ
ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ — ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΟΣ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
(Νοσοκομεῖον Α. Συγγροῦ)
REGISTRAR OF ST. JOHN'S HOSPITAL FOR DISEOSES OF THE SKIN. UNIVERSITY OF LONDON
Ἐγκατεστάθη εἰς τὴν Ἀθήνα Σκουφᾶ 35 & Βουκουρεστίου τηλ. 3619-542. Δέχεται καθ' ἑκάστην 6—8.30 πλὴν Σαββάτου

ΚΩΝΣΤ. Δ. ΛΑΤΣΗΣ
ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
ΔΕΧΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟ ΙΑΤΡΕΙΟΝ ΤΟΥ
ΠΑΤΡΕΩΣ 49, (1ος ὄροφος)
καθημερινῶς ἀπὸ 8.30—1 μ.μ. & 5—8.30 μ.μ.
ΤΗΛΕΦ. 279-904

«AQUARIUS»